

2018/2028(INI)

25.4.2018

STANOVISKO

Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku

pro Výbor pro kulturu a vzdělávání

o rovnosti jazyků v digitálním věku
(2018/2028(INI))

Zpravodajka: Marisa Matias

(*) Přidružený výbor – článek 54 jednacího řádu

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku vyzývá Výbor pro kulturu a vzdělávání jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že v Evropské unii je 24 úředních jazyků a více než 60 národních, regionálních, menšinových a znakových jazyků a jazyků migrantů;
- B. vzhledem k tomu, že více než 20 evropským jazykům hrozí nebezpečí vymizení jako digitální jazyk; vzhledem k tomu, že jazykové technologie hrají klíčovou v rámci ochrany a podpory jazykové rozmanitosti, zvláště v případě méně používaných jazyků;
- C. vzhledem k tomu, že podle organizace UNESCO je pouze 30–50 % on-line obsahu na celém světě v angličtině; vzhledem k tomu, že vysoce kvalitní strojové překlady a počítačem podporované překlady pomohou překonat jazykové bariéry a zlepšit vícejazyčný přístup k informacím;
- D. vzhledem k tomu, že mnohojazyčnost je sice jedním z největších aktiv Evropy a zakládajícím principem EU, který přispívá k větší blízkosti v Evropě pro občany, je ale také jednou z největších výzev a měla by posílit rozvoj gigabitové společnosti;
- E. vzhledem k tomu, že Komise uznává, že digitální jednotný trh musí být mnohojazyčný; vzhledem k tomu, že nebyla navržena žádná společná politika EU, která by se zabývala problémem jazykových bariér;
- F. vzhledem k tomu, že Evropská unie a její orgány a instituce mají povinnost posilovat, prosazovat a chránit jazykovou rozmanitost v Evropě;
- G. vzhledem k tomu, že rozšíření přeshraničního elektronického obchodu je velmi nízké; vzhledem k tomu, že jazykové technologie mohou přispět k budoucí evropské přeshraniční komunikaci prostřednictvím různých jazyků, podnítit hospodářský růst a sociální stabilitu, a tím respektovat a podporovat soudržnost a konvergenci a posilovat konkurenceschopnost EU v celosvětovém měřítku;
- H. vzhledem k tomu, že jazykové technologie usnadní komunikaci a spolupráci v jiných jazycích, umožní mluvčím různých jazyků rovný přístup k informacím a znalostem alepší různé funkce sítí IT;
- I. vzhledem k tomu, že jazyk tvoří velmi značnou část neustále se zvětšujícího množství dat velkého objemu;
- J. vzhledem k tomu, že obtíže v přístupu k lingvistickým údajům (včetně údajů na internetu a souborů výzkumných dat) omezují technický rozvoj jazykových technologií;
- K. vzhledem k tomu, že obrovské množství dat je vyjádřeno v lidských jazycích; vzhledem k tomu, že zvládnutí jazykových technologií by mohlo umožnit širokou škálu inovativních produktů a služeb v oblasti IT v průmyslu, v obchodě, ve státní správě, ve výzkumu, ve veřejných službách a v administrativě a snížily by se přirozené překážky a tržní náklady;

- L. vzhledem k tomu, že jazykové technologie jsou v Evropě stále velmi pozadu v důsledku fragmentace trhu, nedostatečných investic do znalostí a kultury, nekoordinovaného výzkumu, nedostatečného financování a právních překážek, jejich současný rozvoj však postupuje rychlým tempem a mají obrovský potenciál k dalším pokrokům;
- M. vzhledem k tomu, že technologický rozvoj je čím dál více založen na jazyku a má důsledky pro růst a společnost; vzhledem k tomu, že jsou naléhavě nutné politiky více si uvědomující důležitost jazyka a technologický, ale také opravdu multidisciplinární výzkum a vzdělávání v digitální komunikaci a jazykových technologiích a v jejich vztazích k růstu a společnosti;
- N. vzhledem k tomu, že pro rozvoj jazykových dovedností, zejména u dětí, je klíčová dostupnost technologických nástrojů, jako jsou videohry a vzdělávací aplikace, v menšinových jazycích;
- O. vzhledem k tomu, že evropské technologie lidské řeči představují pro EU obrovskou příležitost jak z ekonomického, tak z kulturního hlediska;
- P. vzhledem k tomu, že špičkovými subjekty v jazykových technologiích nejsou evropské společnosti a nezabývají se specifickými potřebami Evropy;
- Q. vzhledem k tomu, že strategie pro jednotný digitální trh zahrnuje pouze stručný odkaz na vícejazyčné služby;
- R. vzhledem k tomu, že došlo k zásadním průlomovým pokrokům v oblasti umělé inteligence; vzhledem k tomu, že jazykové technologie jsou zásadní pro zajištění toho, aby umělá inteligence byla vícejazyčná;
1. zdůrazňuje, že jednotný digitální trh nelze realizovat bez technologických řešení k překonání jazykových bariér; žádá Komisi, aby vyvinula silnou a koordinovanou strategii pro mnohojazyčný jednotný digitální trh;
 2. rozhodně podporuje vytvoření koordinované iniciativy se spolehlivým, udržitelným, rozsáhlým a dlouhodobým režimem financování jazykových technologií s vědeckým cílem napomoci hlubokému porozumění přirozenému jazyku a zvýšit efektivitu sdílením znalostí, infrastruktury a zdrojů; zdůrazňuje, že tento režim financování musí fungovat na evropské, národní a regionální úrovni, včetně účasti výzkumných středisek, akademické obce, podniků, zejména malých a středních podniků a začínajících podniků, a dalších relevantních stran; zdůrazňuje, že tento projekt by měl být otevřený, založený na cloudových technologiích, interoperabilní a měl by poskytovat snadno rozšiřitelné a vysoce výkonné základní nástroje pro několik aplikací jazykových technologií;
 3. bere na vědomí úsilí a odhodlání dobrovolně motivované lokalizace a internacionalizace v rozvoji softwaru s otevřeným zdrojovým kódem; doporučuje zajistit, aby jakýkoli režim financování technologií lidské řeči mohl pracovat s komunitami s otevřeným zdrojovým kódem a současně pro ně byl přístupný;
 4. zdůrazňuje, že je třeba snížit technologické rozdíly mezi jazyky posílením předávání znalostí a technologií;

5. zdůrazňuje, že kulturní rozmanitost a mnohojazyčnost v Evropě by mohly prospěšně využívat přeshraničního přístupu k obsahu, zejména pro vzdělávací účely;
6. naléhavě žádá, aby byly vypracovány činnosti a vhodné financování s cílem umožnit evropským malým a středním podnikům i začínajícím podnikům snadný přístup k jazykovým technologiím a jejich využívání, aby se mohly tyto podniky rozvíjet online tím, že budou mít přístup na nové trhy a k příležitostech rozvíjet se, a tím dostane jejich úroveň inovací a vytváření pracovních míst silný impuls;
7. naléhavě vyzývá Komisi, aby vytvořila platformu financování technologií lidské řeči a využila přitom zkušeností s prováděním sedmého rámcového programu pro výzkum a technologický rozvoj, programu Horizont 2020 a Nástroje pro propojení Evropy; mimoto se domnívá, že by měla Komise klást důraz na výzkum v oblastech potřebných k zajištění hlubokého porozumění jazyku, jako je počítačová lingvistika, lingvistika, umělá inteligence, jazykové technologie, informatika a kognitivní vědy;
8. zdůrazňuje úlohu EU, členských států, vysokých škol a dalších veřejných institucí při přispívání k ochraně jejich jazyků v digitálním světě a při vytváření databází a překladových technologií pro všechny jazyky EU, včetně jazyků, kterými se hovoří v menší míře; žádá koordinaci mezi výzkumem a průmyslem se společným cílem zvýšit digitální možnosti jazykového překladu a s otevřeným přístupem k údajům potřebným pro technologický pokrok;
9. všímá si zvětšující se propasti mezi angličtinou a ostatními jazyky EU v oblasti technologií, což vede k rozdílnostem v přístupu k informacím mezi věkovými skupinami, různými regiony a členskými státy a také mezi lidmi s různou úrovní vzděláním; zdůrazňuje, že zpřístupněním obsahu v různých jazycích EU by se snížila nerovnost;
10. poukazuje na to, že jazyk může být překážkou pro předávání vědeckých poznatků; konstatuje, že většina vědeckých periodik s vysokou citovaností publikuje články v angličtině, což vede k zásadnímu posunu ve vytváření a šíření vědeckých poznatků; zdůrazňuje, že je třeba, aby se tyto podmínky vytváření znalostí promítly do evropských politik a programů v oblasti výzkumu a inovací; naléhavě vyzývá Komisi, aby hledala řešení, která zajistí, aby byly vědecké poznatky k dispozici i v jiných jazycích než v angličtině, a která podpoří rozvoj umělé inteligence pro potřeby přirozeného jazyka;
11. konstatuje, že systémy otevřených zdrojů a otevřeného softwaru mají výhody pro občany EU, protože komerční algoritmy nejsou veřejně přístupné, zatímco algoritmy otevřených zdrojů jsou přístupné každému, kdo se na ně chce podívat a podílet se na dalším vývoji této technologie, což zase pomáhá udržet strojové jazyky aktuální a řádně fungující;
12. je si vědom citlivé povahy některých informací vkládaných do překladatelských systémů, které nemohou být z důvodu ochrany osobních údajů a soukromí předávány komerčním společnostem a ukládány do jejich volně přístupného softwaru, neboť je nejasné, jak by mohly použít znalosti získané z překladatelských programů, například v případě údajů o zdravotním stavu;
13. konstatuje, že je třeba provést meziodvětvový výzkum a studie důsledků jazykové

minoritizace v digitálním světě a jejích dopadech na rovnost a přístup k informacím;

14. podporuje rozvoj vícejazyčných veřejných služeb v rámci evropských, národních a v případě potřeby i regionálních a místních správních orgánů s použitím inovativních, inkluzivních a uživatelsky vstřícných jazykových technologií, což sníží nerovnosti mezi jazyky a jazykovými komunitami, podpoří rovný přístup ke službám, podníká mobilitu podniků, občanů a pracovníků v Evropě a zajistí dosažení mnohojazyčného digitálního jednotného trhu;
15. konstatuje, že jazykové technologie jsou nejprve k dispozici v angličtině; je si vědom toho, že velcí globální a evropští výrobci a společnosti často vyvíjejí jazykové technologie také pro velké evropské jazyky s relativně velkými trhy: pro španělštinu, francouzštinu a němčinu (i těmto jazykům již v některých podoblastech chybí zdroje); zdůrazňuje však, že by měla být přijata obecná opatření na úrovni EU (politiky, financování, výzkum a vzdělávání) s cílem zajistit rozvoj jazykových technologií pro úřední jazyky EU, kterými se hovoří v menší míře, a že by měly být zahájeny zvláštní činnosti na úrovni EU (politika, financování, výzkum a vzdělávání), aby se do tohoto rozvoje zapojily regionální a menšinové jazyky a dostalo se jim podpory;
16. trvá na tom, že je třeba lépe využívat nové technologické přístupy založené na zvýšení výpočetní síly a lepším přístupu k velkému objemu dat, s cílem podporovat rozvoj neuronových sítí hlubokého učení, které činí technologie lidské řeči skutečným řešením problému jazykových bariér; vyzývá proto Komisi, aby vyčlenila dostatečné finanční prostředky na podporu tohoto technologického rozvoje;
17. bere na vědomí, že jazyky s menším počtem mluvčích vyžadují dostatečnou podporu od zúčastněných stran, včetně přípravy forem pro diakritická znaménka, výrobců klávesnic a systémů pro správu obsahu, aby bylo možné řádně ukládat, zpracovávat a zobrazovat obsah v těchto jazycích; požaduje, aby Komise posoudila, jak lze podnítit takovou podporu, a vydala doporučení pro postupy zadávání veřejných zakázek v EU;
18. zdůrazňuje potřebu posílit spolupráci mezi daným odvětvím a vlastníky údajů; zdůrazňuje potřebu přizpůsobit regulační rámec a zajistit otevřenější a interoperabilnější využívání a sběr jazykových zdrojů;
19. je přesvědčen, že by se integrujícím subjektům v oblasti informačních a komunikačních technologií v EU mělo dostat ekonomických pobídek k urychlení poskytování služeb založených na cloudových technologiích, aby byla umožněna hladká integrace technologií lidské řeči do jejich aplikací v oblasti elektronického obchodu, zejména aby bylo zajištěno, aby malé a střední podniky mohly využívat výhod automatického překladu;
20. zdůrazňuje, že Evropa musí zajistit své vedoucí postavení, co se týče umělé inteligence v jazykové oblasti; připomíná, že podniky z EU jsou schopny nejlépe přinášet řešení uzpůsobená našim specifickým kulturním, společenským i ekonomickým potřebám;
21. vyzývá Komisi, aby finančně podporovala opatřování titulky, dabování a překlad videoher a počítačových aplikací v menšinových jazycích;
22. konstatuje, že současné digitální nástroje a zdroje pro méně používané jazyky, včetně

digitální dostupnosti všech pravopisných norem a prostředků pro překlad a digitalizaci znakové řeči, jsou nedostatečné; vyzývá Komisi a členské státy, aby finančně podporovaly projekty, které vytvářejí, shromažďují a podporují osvědčené zdroje, včetně uspořádání klávesnic, slovníků, překladatelského softwaru, a osvědčené postupy pro používání jazyků, jimž hrozí digitální vyloučení.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	24.4.2018
Výsledek konečného hlasování	+: 61 -: 1 0: 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Zigmantas Balčytis, José Blanco López, David Borrelli, Jonathan Bullock, Cristian-Silviu Buşoi, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Angelo Ciocca, Edward Czesak, Jakop Dalunde, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, Theresa Griffin, Rebecca Harms, Hans-Olaf Henkel, Eva Kaili, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Peter Kouroumbashev, Zdzisław Krasnodębski, Miapetra Kumpula-Natri, Christelle Lechevalier, Janusz Lewandowski, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Angelika Mlinar, Csaba Molnár, Nadine Morano, Dan Nica, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Julia Reda, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Henna Virkkunen, Martina Werner, Lieve Wierinck, Hermann Winkler, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Pilar Ayuso, Cornelia Ernst, Francesc Gambús, Françoise Grossetête, Werner Langen, Rupert Matthews, Răzvan Popa, Dominique Riquet, Theodor Dumitru Stolojan
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Rosa D'Amato

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

61	+
ALDE	Fredrick Federley, Kaja Kallas, Angelika Mlinar, Morten Helveg Petersen, Dominique Riquet, Lieve Wierinck
ECR	Edward Czesak, Ashley Fox, Hans-Olaf Henkel, Zdzisław Krasnodębski, Rupert Matthews, Evžen Tošenovský
EFDD	Rosa D'Amato, Dario Tamburrano
ENF	Barbara Kappel
GUE/NGL	Cornelia Ernst, Paloma López Bermejo, Neoklis Sylikiotis
NI	David Borrelli
PPE	Pilar Ayuso, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Francesc Gambús, Françoise Grossetête, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Werner Langen, Janusz Lewandowski, Nadine Morano, Angelika Niebler, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Theodor Dumitru Stolojan, Vladimir Urutchev, Henna Virkkunen, Hermann Winkler
S&D	Zigmantas Balčytis, José Blanco López, Adam Gierek, Theresa Griffin, Eva Kaili, Jeppe Kofod, Peter Kouroumbashev, Miapetra Kumpula-Natri, Edouard Martin, Csaba Molnár, Dan Nica, Miroslav Poche, Răzvan Popa, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
VERTS/ALE	Reinhard Bütikofer, Jakob Dalunde, Rebecca Harms, Julia Reda, Claude Turmes

1	-
EFDD	Jonathan Bullock

2	0
ENF	Angelo Ciocca, Christelle Lechevalier

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se